

Tronie van een oude man

Een verhaal van Christian Deterink

I.

De volledige rust die in het gebouw leek te heersen, werd slechts verstoord door een zwarte kat, die hoog op de poten door de ruimte sloop. Het gekromde lijf en de donkere vacht werden aan één zijde beschenen door het maanlicht dat door de smerige hoge ramen van het gebouw drong. De kat sloop geluidloos verder, zonder twijfel op jacht naar de muizen die in dit leegstaande pakhuis in groten getale moesten voorkomen.

Het dier passeerde juist de enige deur in de ruimte, toen het opeens over was met de rust. Een enorm gekraak weerklonk en in hetzelfde moment zwipte de deur naar binnen open. De kat maakte als een strak gespannen veertje in de schrik een sprongetje van minstens een meter hoog en verdween hier in een oogwenk tussen een stapel kratten.

Intussen kreeg de van de muur terug ketsende deur kreeg nog een keer een beuk, toen zich bijna tegelijkertijd vier mannen door de deuropening werkten. Ze leken zo weggelopen uit een ‘hard-boiled’ actiefilm, met de helmen en harnassen die ze droegen en natuurlijk met die halfautomatische wapens die ze in hun handen hadden. In een nauwgezette choreografie verspreidden ze zich pijlsnel over de ruimte.

“Politie”, werd er gebruld. Het leek alsof de indringers zich voorbereid hadden op een fikse krachtmeting, maar er was maar één andere man in de ruimte aanwezig. Een in een smoezelige witte jas gekleed geval, dat zich naar hem had opgedraaid en in zich schrik het schilderspalet voor zich op de grond liet vallen. Grote klodders verf in alle kleuren van de regenboog besmeurden de vloer en zijn broekspijpen.

“Handen omhoog”, was het volgende wat er werd gebruld, maar dit had niet meer gehoeven, want de schilder hief allang, enigszins weifelend, zijn hevig trillende armen.

“Op je knieën!” Dat was dan eindelijk een opdracht waar de schilder wat mee kon. Plompverloren, als een slecht bestuurde marionettenpop, liet hij zich op zijn knieën vallen, terwijl de vier indringers om hem heen zwermden. Eentje pakte hem van achter vast bij de schouders en boeide zijn polsen in dezelfde vloeiende beweging. Enkele van de anderen inspecteerden de ruimte en de uitgangen. Intussen was er een vijfde man de ruimte binnengekomen, die zich met zijn grijze tweedelige pak duidelijk van de anderen onderscheidde.

“Rapport?”, vroeg hij een agent.

“Situatie meester, inspecteur”, kreeg hij meteen als antwoord.

De inspecteur knikte tevreden en posteerde zich recht voor de gearresteerde schilder.

“Petrus Malief, ik arresteer je voor oplichting en het vervalsen van schilderijen.” Zijn blik verplaatste zich van zijn slachtoffer naar de drie goed uitgelichte ezels die even verderop opgesteld waren. Hierop stonden evenveel schilderijen, die duidelijk allemaal in verschillende fasen van gereedheid waren.

“Wat heb je hierop te zeggen?”, vroeg de inspecteur.

“I-ik... zeg niets voor ik mijn advocaat gesproken heb”, bracht de schilder, Malief, hikkend en piepend uit.

De inspecteur keek hem geringschattend aan, “Natuurlijk wil je dat.” Hij wenkte een agent, “Voer hem weg. En laat het onderzoeksteam binnen.”

De agent pakte de schilder ruw van achteren beet en trok hem overeind. Hierna drukte hij hem voor zich uit richting de opengebroken deur. De inspecteur keek hen na en richtte toen zijn aandacht weer op de schilderijen.

“Nou?”, vroeg hij de agent die op kortere afstand de werkstukken bekeek.

“De verf is nog nat, meneer.”

De inspecteur grinnikte, “En dat voor een schilderij uit de zeventiende-eeuw! Ik vraag me af wat de originele maker hiervan zou vinden. Hij zou zich omdraaien in zijn graf, als zijn resten inmiddels niet tot stof zouden zijn vergaan, zou ik zo denken!”

“En wie was dat?”, vroeg de agent.

“Gentileschi”, glimlachte de inspecteur, “Die zal je vast niet kennen, maar misschien die meest rechtse wel” -hij wees met zijn rechterhand, waarin hij een rol met papier vasthield, misschien wel het arrestiebevel, wie zal het zeggen?- “dat is onmiskenbaar een Rembrandt!”

“Cut”, brulde Luca Tonetti. Hij wist dat de scene nu wel lang genoeg geduurd had. Met Marco Ruffini naast zich stapte hij uit de schaduwen het toneel van hun kleine theatervoorstelling binnen.

“Goed gedaan mannen, zeer overtuigend!” Hij gaf de ‘inspecteur’ een hand en klopte hem op de schouder. Hij loog niet, want hij was ook zeer tevreden. De *footage* die de twee nog steeds rollende camera’s, die statisch op hoge punten achter hem waren geplaatst, vastgelegd hadden, zou precies zijn wat ze nodig hadden, daarover twijfelde hij niet. Beelden die eruit zagen als opnames van bewakingscamera’s!

“Ik snap nog steeds niet waarvoor jullie dit nodig hebben”, zei de acteur die het dichtst bij de

schilderijen gestaan had.

Luca keek het glimlachend aan; “En dat is nou precies de reden waarom ik jullie zo ruimhartig betaald heb voor deze klus, omdat ik dat niet aan jullie wil zeggen.”

“We komen er toch niet mee in de problemen?”, vroeg een andere acteur, die tegelijkertijd een valse snor van zijn bovenlip trok.

“Wees daar maar niet bang voor, dit filmpje blijft beperkt tot een select groepje toeschouwers. En bovendien, je lijkt wel een ander mens geworden zonder die snor!” Luca probeerde het zo lichtvoetig te zeggen.

“Ik wil toevoegen; eigenlijk we mikken maar op één toeschouwer”, voegde Ruffini toe in zijn gebrekkige Nederlands. Met zijn korte gedrongen gestalte en woeste bos grijs krulhaar, leek hij wel een stand-in van de Italiaanse komiek schuine streep populist Beppe Grillo. Een feit dat Luca in de korte tijd dat hij Ruffini inmiddels kende, er menigmaal bij hem had ingewreven.

“Dank je wel, Marco, zo weten ze wel weer genoeg”, kapte Luca zijn kompaan meteen af. Inmiddels was ook de ‘schilder’, alweer zonder handboeien samen met de andere agent bij hun gaan staan. Ze joegen de zwarte kat, die zojuist onder de kratten was gekropen, wederom in een hoek. Luca klapte in zijn handen en zei: “Nu we allemaal bij elkaar zijn! Genoeg geluld! Iedereen terug naar de camper voor het afschminken! Marco en ik ruimen nog snel hier de boel op. En laten we dan nog een borrel drinken op de goede afloop, in Café Tolstoi. De eerste ronde is van mij!”

Enkele van de acteurs juichten en klapten en hiermee leek het slot van de middag bezegeld. Inmiddels opgeruimd met elkaar babbelend verlieten ze de ruimte. ‘Malief’ en één van de agenten namen elkaar in een *man-hug*, wat er tamelijk surrealistisch uitzag. Maar goed, bedacht Luca zich, de opname van die scene zou hij toch nooit gebruiken...

II.

“Ik snap echt niets van je, Luca Tonetti”, bracht Amira nadenkend uit, terwijl ze een klein slokje van de wijn nam. Ze zaten aan de eettafel aan het avondmaal.

Luca besloot niets te zeggen en at in plaats daarvan nog enkele happen van de heerlijke lams-tajine die zijn vriendin had bereid.

“Ik bedoel: voor het geld hoef je het niet te doen, toch?”, hield Amira vol.

Luca knikte. Hij wist dat ze een punt had. Als iemand hem een half jaar geleden had gezegd dat hij zich in een nieuw project zou hebben gestort, een nieuwe ‘scam’, zoals hij zou zeggen, dan zou hij diegene hebben uitgelachen. ‘Waarom?’, zou hij hebben gezegd, ‘Waarom zou ik dat doen? Nadat ik

door die klus in New York miljonair ben geworden? Waarom?’

Maar toch had hij het gedaan. Luca kon nog steeds niet precies zeggen wat hem over de streep getrokken had om ‘ja’ te zeggen. Het vooruitzicht om alweer een goede slag te slaan en nog meer geld te verdienen? Of gewoon om de spanning weer te voelen van een nieuw projectje? Hij beseftte dat het meer het laatste was. Want eerlijk gezegd; de periode na New York was wel wat saai geweest.

“Ik ben er ook helemaal niet gerust op, ik ben zo bang dat je gevaar gaat lopen!”

Luca keek in haar ogen en zag dat ze het meende. En dat terwijl hij haar nog geen 10% had verteld van wat er was gebeurd. Ja, hij had haar verteld dat hij New York een tijdje moest mijden. Maar hij had niets gezegd over de afloop van die oorlog die door hun toedoen was ontstaan tussen de Russische maffia en de magnaat Trelawney Mandel, wiens schilderijen ze hadden gestolen. Een strijd die niet alleen Mandel het leven had gekost, maar ook ‘Mad Vlad’, zoals hij bekend stond – waarbij je ‘Vlad’, lekker plat-Amerikaans, moest laten rijmen op ‘Mad’. Deze Vladimir Bezuchov was al meer dan tien jaar de belangrijkste mafia-don in New York geweest en diens dood had een schokgolf in de Newyorkse onderwereld veroorzaakt.

Maar zelfs dat was allemaal nog wel te overzien geweest, als het niet zo was geweest dat Torsten Wetterau de strijd wèl had overleefd en naar verluidt zinde op wraak.

“I never thought I would say this, but we are being chased by a phantom”, had Chuck tegen hem gezegd; de laatste keer dat hij hem had gesproken en hij ondergrond was gegaan. En misschien was het bedoeld geweest als een grap, of dan ten minste galgenhumor, maar Luca wist nog goed hoe hij kippenvol op zijn arm had gekregen. Het besef dat ook hij werd gezocht door een beruchte hit-man, een enge albino met de bijnaam ‘The Phantom’, had hem vervuld met angst en dat was nog steeds zo. Want hij had nog steeds het schrikbeeld dat hij op een dag oog in oog zo staan met een roodogige witharige wreker. Wraak is immers, zo zeggen ze dat in Amerika maar zo mooi: “een gerecht dat het best koud kan worden geserveerd”.

“Kop op, schatje, ik loop echt geen gevaar”, wist Luca uit te brengen, zijn aandacht richtend op zijn eten, “en bovendien: de man waarmee ik nu te maken heb, heeft niets te maken met mijn eerdere zwendeltjes.” Luca vroeg zich af wie hij nou eigenlijk geruststelde, zijn vriendin of zichzelf. Want feit was wel dat hij blindelings vertrouwen stelde in Marco Ruffini.

Of blindelings? Hij had hem wel degelijk goed nageetrokken; en zijn ‘back-story’ leek te kloppen. Marco Ruffini was al sinds jaar en dag in het kunstwereldje actief als vervalser van schilderijen. Zonder al te veel succes. En dat verklaarde waarom Ruffini het over een andere boeg wilde gooien en met een bepaald geniaal plannetje op de proppen was gekomen. Nee, hij had Marco meermalen

gesproken en hij kon niet anders zeggen dan dat hij hem volledig vertrouwde.

Hij wist immers ook wel beter, toch? Het was maar een paar jaar geleden dat hij als een blind paard in het bedrog van Grotelaer was getuind, die onder valse voorwendselen contact met hem had gezocht. Hoe had hij zo stom kunnen zijn? Hij had er nog vaak genoeg over gemaakt in zijn hoofd. Want als hij niet zo stom was geweest, dan waren ze niet in zijn val getuind, dan had George nog geleefd en dan had Lyndie nog... vrij rondgelopen.

“Moet ik dat geloven?”, hield Amira aan, “je moest eens weten hoe bang ik ben dat je tegen de lamp loopt en achter de tralies wordt gezet, voor jaren... net zoals, hoe heet ze ook alweer?”

Luca keek haar verbouwereerd aan; zoals wel vaker leek het alsof zijn vriendin zijn gedachten kon lezen en hem altijd een stapje voor was. Nu dacht ze ook al aan Lyndie, lieve arme Lyndie, die was gearresteerd, berecht en opgesloten nadat ze had geprobeerd Grotelaer om te brengen. Hoe kon het? Misschien was dat ook wel de reden dat ze zo bezorgd was, bedacht hij zich. Dat ze, ondanks het feit dat hij haar niets vertelde, haarfijn aanvoelde hoe het zat.

“Jij in het gevang, dat trek ik echt niet hoor!”

“Schat”, Luca boog zich naar voren en raakte haar arm aan, “Ik laat me niet oppakken, dat beloof ik je. En na dit projectje stop ik echt, en dan ga ik een echte burgermansbaan zoeken. Huisje, boompje, beestje, alles!”

Amira keek hem scheef aan.

“En waarom niet, een kotertje erbij ook”, voegde hij er aan toe en hij boog niet zich voren om haar te kussen.

“Word je dan eindelijk volwassen?”, lachte Amira.

“Nee, ik word oud, te oud voor die gekkigheid”, lachte Luca. En hij wist dat daar een kern van waarheid in school, als hij heel eerlijk was. Er viel hem wat in; “Ik heb zelf een eerste grijs haartje ontdekt bij mijn slapen, heb ik dat al verteld?”

Amira lachte schamper; “Schat, dat weet ik allang!”

Luca keek in haar ogen en zag dat ze het meende. Waarom was ze toch in alles sneller dan hij? Zoals altijd zocht hij zijn uitweg met een grapje: “Maar gelukkig word ik niet overal grijs hoor...” Hij maakte met zijn ogen veelbetekende gebaren naar beneden.

Amira giechelde gesmoord, “Je bent gek, jij, echt gek...”

Luca voorkwam dat ze nog meer zei door zijn tong in haar mond te drukken.

Later die avond zaten ze rustig op de bank televisie te kijken, toen Luca's aandacht werd gewekt door een piepje van zijn mobieltje. Hij bracht het ding tot leven en las een berichtje van Ruffini,

waarin een linkje naar YouTube zat. Ongeduldig wachtte hij tot het filmpje geladen was en daarna kon hij een grijs op zijn gezicht niet onderdrukken.

“Waarom lach je, Luca?”, vroeg Amira wantrouwend.

Luca draaide het schermje naar haar toe en toonde haar de arrestatiescene van de schilder.

Amira keek hem onbegrijpend aan; “Wat is dit?”

“Het teken dat het spel op de wagen is”, grijnsde hij, “en nu laten we de tijd haar werk doen.”

Want hun plannetje moest rijpen. Net zoals het een tijdje kon duren voor een schilderij op de top van zijn waarde was, bedacht hij zich. Maar dat was soms wel eeuwen, terwijl het in dit geval veel korter zou zijn...

“En dan?”, vroeg Amira.

“En dan...”, zei Luca grijnzend, “Moet ik eventjes een tripje naar Frankrijk maken!”

III.

Door de sierlijk gevormde spijlen van de toegangspoort kon Luca voor het eerst de villa van dichtbij bekijken. Hij moest toegeven dat hij onder de indruk was. De door buxushaagjes omlijste oprijlaan lag er, net als de geometrisch ingedeelde tuin onberispelijk onderhouden bij. De villa zelf leek al helemaal vreselijk zijn best te doen te imponeren. Met al de weelderig versierde grote ramen, de imposante ingangspartij en de torentjes aan weerszijden had het wel wat weg van een kasteeltje. Hij had de villa al eerder van grotere afstand zien liggen, vanuit het kleine Franse dorpje waar hij nog even een espressootje gedronken had in het dorpscafé. Vanuit hier presenteerde de villa zich, weelderig neergeveld tegen de hellingen, zich bijna zoals een exclusieve prostituee zich in een sjiek Parijs bordeel zou tonen aan haar clientèle.

“U mag binnenkomen”, klonk er in het Frans door de intercom. Op hetzelfde moment openden de twee helften van het hek, ook alweer een zeer barok geval, zich naar binnen. Luca stapte geïmponeerd door de poort en wandelde over het knerpende grind naar de villa. Toen hij halverwege was, opende de kolossale voordeur zich en verscheen er een mannetje in de deuropening, die er in deze setting bijna uitzag als een Lilliputter. Luca begreep meteen dat het Francois Marquis Le Tilleuil zelf moest zijn. Hij stapte met ferme stappen verder, beklom de half dozijn treden van het bordes, en stak zijn hand naar voren om de markies te begroeten.

Die bekeek zijn hand echter alsof hij hem iets onoorbaars aanbod. Hij trok zijn neus op en stond uiteindelijk toe dat Luca hem heel kort de hand schudde. Diens kleine hand voelde week, kil en vochtig aan in Luca's hand, bijna alsof hij een reptiel had vastgepakt.

“Meneer de markies”, zei Luca in het Frans, “mag ik u danken dat u me wilt ontvangen?”

Voor zover Luca al een vraag had gesteld, werd die door de markies niet als zodanig opgevat. Hij keek Luca met priemende kleine oogjes achter zijn bril aan en stelde ten slotte in een opvallend zacht stemgeluid vast; “Meneer Ysperd.” Hij rekte die laatste lettergreep op zijn Frans heel lang uit.

“Tot uw dienst”, zei Luca die moeite moest doen een vriendelijk glimlachje te produceren. Hij had niet verwacht dat de markies hem zo kil, bijna vijandig zou begroeten. Dit mannetje, waarbij zelfs Napoleon, nee: zelfs Domenichino groot moest zijn geweest, kwam op hem over als een vogelachtig en nietig schepsel, bang voor alles wat zich buiten de hekken van zijn landgoed betrof.

“We lopen naar mijn werkkamer”, zei de markies opnieuw nauwelijks hoorbaar, alsof hij het de energie die het zou kosten iets luider te spreken niet waard vond. Hij draaide zich plompverloren om en liep het halfduister van de villa binnen. Luca volgde en sloot de enorme voordeur achter zich. Nu zijn ogen gewend waren aan het duister, ontwaarde hij een kolossale hal die werd gedomineerd door een monsterlijk grote marmeren trap die naar de bovenverdiepingen leidde. Het vertrek waar de markies hem heen leidde bevond zich echter op de begane grond. Een ruimte met hoge zolderingen, hoge boekenkasten en -natuurlijk- schilderijen aan de muur. In een glimp zag Luca de Rembrandt al hangen en hij moest zichzelf tegenhouden niet te grijnzen.

De markies zette zich neer op een leren bank en kruiste zijn benen zoals een hofdame aan het hof van Louis XIV zou doen. Met een slappe hand maakte hij een vaag gebaar en Luca vatte dit op als uitnodiging om op een stoel tegenover hem te gaan zitten.

“U wilt vier schilderijen van mij kopen”, zei Marquis de Tilleuil met krakende stem. Nog steeds had hij niets meer uitgebracht dan uiterst zakelijke vaststellingen, “Een Gentileschi, een Domenichino, een Caravaggio en een... een...”

“Rembrandt”, vulde Luca aan. Te gretig, begreep hij meteen. Hij nam zichzelf voor zich meer in te houden.

De markies boog zich naar voren: “Waarom?” Er leek opeens iets meer nadruk in zijn stem te liggen.

Luca begreep dat het nu spannend werd en herinnerde zich wat hij eindeloos gerepeteerd had met Ruffini: “Ik ben ingehuurd door een private verzamelaar, die zijn identiteit niet wil prijsgeven.”

De markies knikte misnoegd. “Hoe heeft u me gevonden?”

“U houdt uw verzameling niet bepaald geheim.” Luca lachte kort, “Ik heb begrepen dat mijn opdrachtgever een kort artikeltje over u heeft gelezen in *Beaux Arts Magazine*.” Hiermee zat Luca niet eens zover bezijden de waarheid. Ruffini had Le Tilleuil op zijn radar gekregen door precies dat artikel.

“Kijk hier”, had hij tegen Luca gezegd, “Dit is precies het soort slachtoffer dat we zoeken. Een pretentieuze snob die dweept met zijn kunstverzameling.”

Luca had natuurlijk begrepen wat hij bedoelde. Hun opzette draaide er immers om een sneue poseur, een nep-kunstliefhebber, die alleen maar verzamelde om er status en roem mee te verkrijgen, een loer te draaien. En Le Tilleuil paste perfect in dat profiel.

“Alleen daar om?”

Luca boog zich naar de markies toe; “Natuurlijk niet. Mijn opdrachtgever schuimt de hele wereld af op zoek naar werken die passen in zijn verzameling.”

“Zijnde?”

“Schilderijen uit de zeventiende eeuw, of later, als ze maar in een realistische stijl geschilderd zijn.”

De markies knikte, “U zult begrijpen dat ik gehecht ben aan mijn verzameling.”

“Mijn opdrachtgever is bereid een goede prijs te betalen.”

“Oh ja?” De markies keek hem voor het eerst indringend aan. Het was een blik waaruit geen enkele warmte sprak en opnieuw moest Luca onwillekeurig denken aan een koudbloedig wezen, een reptiel.

“Natuurlijk is dat allemaal onderwerp ter onderhandeling”, glimlachte Luca, “maar ik zal er niet om heen draaien en open kaart spelen: we denken aan een bedrag van vier miljoen euro.”

De markies staaarde hem langdurig aan. “U weet dat in hetzelfde artikel in *Beaux Arts* een ander bedrag werd genoemd.”

Luca knikte, “U schatte uw verzameling op zeker tien miljoen euro, voor al uw bijna... twintig werken, was het? Maar wij willen alleen de topstukken.”

“Die ik op minstens zes miljoen euro schat”, beet de markies hem toe.

Luca haalde zijn schouders op, “Dat zegt u, u weet hoe... vluchtig de waarde van kunst is in deze roerige economische tijden.”

“Die waarde stijgt alleen maar, dat weet u ook best. En zes is mijn schatting van een paar jaar geleden!”

Luca knikte. Uiteraard wist hij dat Le Tilleuil gelijk had. Sterker nog; hij had meer dan gelijk. Een verzamelaar, een echt bestaande verzamelaar, niet de denkbeeldige waarover hij steeds gesproken had, was bereid het dubbele voor de bedoelde werken te betalen. Twaalf miljoen euro. Ja, een twaalf met zes nullen! Het zou zijn verdiensten uit de New York-tijd kunnen verdrievoudigen.

“Die inschatting laat ik aan u. Ik kan u alleen zeggen dat voor ons vier miljoen het maximum is.”

Een lange stilte waarin de markies hem probeerde te peilen. Ten slotte liet hij zich achterover

zakken en bracht hij, wederom bijna onhoorbaar uit: “Waarom denkt u dat ik de werken voor dat bedrag wil verkopen?”

“Uiteraard moet ik daar naar gissen, markies, maar ik kan me alleen voorstellen...” -Luca maakte een ruim gebaar met zijn armen- “...dat uw bestaansonderhoud niet goedkoop is.”

Le Tilleuil schoot overeind en snauwde: “Hoe durft u te suggereren dat ik armlastig ben!”

Luca vreesde even dat hij te ver was gegaan. Hij haastte zich te zeggen; “Dat zou ik nooit durven te zeggen. Niet tegen een man die in zo’n weelde leeft en aan wiens muren een heuse Rembrandt hangt!”

De markies leek iets te ontspannen en keek om naar het schilderij dat Luca had bedoeld, het doek ‘*Tronie van een oude man*’. Hij leek een moment volledig in beslag genomen te worden door het doek, tot hij zich er met een ruk losmaakte en Luca wederom strak aankeek. Nauwelijks hoorbaar bracht hij krachteloos uit: “Laten we de details in orde brengen.”

Luca moest zich bedwingen om geen vreugdekreet te slaken. In plaats daarvan kneep hij ongezien heel hard in zijn vuist, zo hard dat de nagels afdrukken achterlieten in zijn vlees.

“Mijn opdrachtgever is u heel dankbaar”, bracht hij zo onderkoeld mogelijk uit terwijl hij een stapeltje papieren uit zijn binnenzak haalde, “staat u me toe dit pro-forma contract met u te bespreken.”

Het wenkende handgebaar van Francois Marquis Le Tilleuil was nauwelijks waarneembaar. Maar voor Luca betekende die alles.

IV.

“Het is volbracht!”

Luca sloeg een arm om Marco Ruffini die naast hem keek naar de vier schilderijen die ze aan de ruwe bakstenen muur van de werkplaats van Ruffini hadden gehangen. Van links naar rechts hingen daar de Domenichino, de Gentileschi, de Caravaggio en, als absoluut hoogtepunt, de Rembrandt.

Ruffini lachte en Luca voelde diens schouders samentrekken, “Ze zijn allemaal even prachtig, alhoewel; de drie aan de rechterkant nog het meest prachtig!”

Luca moest ook lachen. Hij begreep dat Ruffini erop doelde dat die drie de vermeende vervalsingen waren. Alleen de Domenichino was onbesproken. Ten minste, voor Marquis Le Tilleuil dan. De afgelopen maanden hadden ze er op diverse subtiele manieren voor gezorgd dat hun nagemaakte beelden van de bewakingscamera’s, waarop de arrestatie van de vervalser was vastgelegd, zich hadden verspreid over het kunstwereldje. En dat was geen enkel probleem geweest:

zeker de laatste jaren waren kunstverzamelaars over de hele wereld als de dood dat hun zeldzame meesterwerk werd ontmaskerd als vervalsing. Ruffini had verteld dat zijn bronnen al na enkele dagen wisten te melden dat het verontrustende nieuws Marquis Le Tilleuil had bereikt. Het nieuws, uiteraard, dat er een vervalsers was opgepakt die gespecialiseerd was in vervalsingen van werken van... ja, inderdaad.

“Heb je nog contact gehad met je koper?”, vroeg Luca. Hij liet Ruffini los en pakte zijn beker met koffie.

Ruffini keek hem aan; “Hij zal snel landen op Schiphol! Over twee uur zien we hem. Alles goed, Luca! Makkelijk!”

Luca knikte. Alles leek inderdaad gesmeerd te verlopen. Bijna te gesmeerd, vond hij, en hierdoor voelde hij zich licht ongemakkelijk. Hij probeerde dat duistere voorgevoel weg te drukken en te denken aan zijn fortuin, die hij met deze klus ruimschoots zou verdubbelen. Vier miljoen, bijna zijn hele vermogen, had hij betaald aan Le Tilleuil, maar dat zouden ze driedubbel terugkrijgen. Met de twee miljoen die Ruffini voor zichzelf had bedongen, hield hij dan de fabelachtige som van tien miljoen euro over. Ruimschoots voldoende om uit het wereldje te stappen en in een rustig burgersbestaantje oud te worden.

“En het mooie is, bij dit verhaal zijn er alleen maar winnaars, Marco”, zei Luca, nog een slok van zijn koffie nemend. Die smaakte verbazingwekkend zuur, wat ongetwijfeld te maken had met de staat waarin het intens smerige koffiezettertje dat hij in een hoek had zien staan. Hij besloot geen tweede kop te nemen.

“Ik niet begrijp?”, vroeg Marco, die afwezig naar de schilderijen staaarde. Als hij niet zijn best deed, was zijn Nederlands abominabel.

“De markies bedoel ik. Die is blij dat hij nog snel voor een redelijk bedrag van die werken kon afkomen, voor zou uitkomen dat het vervalsingen waren! Hij vind dat-ie nog goed is weggekomen! En zelfs als je dat niet meegerekend: voor de Domenichino heeft hij een prima prijsje gehad!” Luca bedoelde natuurlijk dat ze dit onbesproken werk bij de koop hadden betrokken omdat te voorkomen dat Le Tilleuil wantrouwen werd gewekt: omdat ze anders precies die drie schilderijen wilden kopen die mogelijk vervalst waren.

Ruffini knikte knorrend, naar het werk starend; “Ik vind het niet eens mooi...”

Luca volgde zijn blik en staaarde naar het werk, een vrij eendimensionale weergave van een triomfboog. Hij besepte dat hij niet eens een mening had. Eigenlijk had hij niet zoveel met kunst.

Ze werden opgeschrikt door gebons op de deur. Ruffini keek op en hief een vingertje. “Dat zal de assistent van onze koper zijn!” Luca knikte. Diens komst was aangekondigd, hij zou alvast de details

met hen doornemen.

Ruffini was inmiddels al naar de deur gelopen. Na hun filmopnames hadden ze een volledig nieuwe deur moeten laten installeren. Maar goed; dat paste ruimschoots binnen de 10% onvoorzien, bedacht Luca zich, in zichzelf grijnzend.

Ruffini begroette de ongeziene gast en liet die toen voorgaan. Hun bezoek was een klein mannetje, excentriek gekleed in een volledig wit pak. En ondanks dat zijn gezicht half bedekt ging onder een al even witte hoed, had Luca de indruk dat hij dit heerschap eerder had gezien.

“Monsieur Yspèèèrd”, grijnsde het mannetje, terwijl die op hem toe liep en hem stevig de hand drukte. Het was een koud en klam handje. Luca staarde hem verbijsterd aan en was niet in staat hem te antwoorden. Want hier stond, in een geheel andere gedaante, toch echt François Marquis Le Tilleuil.

Luca wist zijn blik van diens smalende gezicht te trekken en zocht oogcontact met Ruffini.

“Wa-wat...”, bracht hij ten slotte uit.

“Waar zijn je manieren? Kun je onze gast niet vriendelijk groeten?”, grijnsde die, “En hij heeft nog wel zo’n eind gereisd. Helemaal uit Frankrijk nog wel.”

Luca voelde de koude rillingen langs zijn ruggengraat lopen terwijl zijn hersenen op topsnelheid werkten, op zoek naar de logische verklaring die er niet was.

“Je moet weten, Luca”, zei het mannetje dat hij kende als Tilleuil, terwijl hij langs Luca naar de schilderijen liep, en opeens vlekkeloos Engels sprak; “Dat Marco en ik elkaar al heel lang samenwerken. We hadden een simpele werkverdeling: hij maakte de vervalsingen en ik probeerde ze te verkopen. Alleen hadden we al jaren weinig succes meer.” Hij draaide zich naar Luca en glimlachte verontschuldigend: “Iedereen is tegenwoordig ook zo verdacht op bedriegers!”

“En daarom moesten we iets anders verzinnen”, vulde Ruffini aan, “Iets originelers. En zo, mijn beste vriend, kwam jij in beeld...”

“We wisten dat je een paar miljoen moest hebben, die ongetwijfeld in je zakken brandden. Je zwendeltje in New York is heus niet ongemerkt gebleven in het wereldje, hoor!”

Luca voelde zich draaierig worden terwijl zijn malende hersenen de consequenties begonnen te doorzien.

“Een uitgelezen kans om iemand een klein fortuin uit de zakken te kloppen voor wat waardeloze vervalsingen. En zal ik je nog wat moois vertellen?”

Luca staarde Ruffini verbijsterd aan en wist niets uit te brengen.

“Zelfs de Domenichino is vervalst”, grijnsde Ruffini, “En zoals ik je al zei; ik vind het verreweg de minst goed gelukte. Maar ach, wat maakt het uit, jij hebt toch geen verstand van kunst!”

“Jij, jij schoft”, bracht Luca moeizaam uit. Hij wilde hem een klap verkopen, maar voelde zich vreselijk slap en toen Ruffini hem met twee vlakke handen een duw gaf, kwakte hij weerloos achterwaarts op de grond. Zijn hoofd sloeg hard op de stenen vloer en hij zag sterretjes voor zijn ogen. Voor hij wist wat er gebeurde werd er omgedraaid en voelde hij hoe achter zijn rug zijn polsen werden vastgesnoerd. Hetzelfde gebeurde even later met zijn enkels. Hij voelde opeens een woede in zich ontbranden. Moeizaam worstelde hij zich in een zittende houding. Waarom voelde hij zich toch zo verdoofd? Hij kreeg een zurige oprisping en moest weer denken aan die vieze koffie. Was daar iets ingemengd? Het zou toch niet?

“Nou tada, hè?”, klonk Ruffini’s stem. Luca zag dat die zijn zwarte kat op zijn arm had genomen en met zijn kompaan al richting de uitgang was gelopen. Luca besepte dat ze de schilderijen, die waardeloze vervalsingen, gewoon zouden achterlaten.

“Wacht”, riep Luca veel zachter dan hij had gehoopt.

“We laten ons zelf wel uit”, grijnsde de kompaan van Ruffini, wiens echte naam hij nog steeds niet te horen had gekregen.

“Je redt jezelf wel he?”, smaalde Ruffini, die de deur al had geopend en zijn metgezel liet voorgaan, als de echte heer die hij niet was. Even leek het alsof hij zonder verdere plichtplegingen zou verdwijnen. Maar toen draaide hij zich nog half om en hief een vingertje, alsof hij bijna iets vergeten was.

“Oh ja, ik bedenk me nog dat ik je nog de hartelijke groeten moeten doen van een zekere heer Wetterau. Alhoewel...” Ruffini deed alsof hij nadacht, “Hij stond erop je zelf te ontmoeten. Je vind het toch niet erg dat ik heb verteld waar hij je kon vinden?”

Luca kon niets meer uitbrengen dan een dierlijke kreet.

Ruffini keek hem hoofdschuddend aan en verdween toen definitief. De klap van deur die in het slot viel, klonk heel definitief.

Luca zweette over zijn hele lijf toen hij er eindelijk in was geslaagd zich helemaal op te richten. Het was inmiddels later, maar hij wist niet hoe veel. Hoe dan ook moest hij een tijd volledig bewusteloos zijn geweest. Zijn hoofd voelde aan alsof het uit elkaar kon barsten en het felle daglicht dat door de ramen stroomde, deed pijn aan zijn ogen. Zijn mond was zo droog, dat hij nauwelijks kon slikken. Hij moest iets drinken!

In de hoek van de ruimte bevond zich een kleine wastafel en hij besloot hier naar toe te gaan. Met kleine sprongetjes, als een zakloper zonder zak, bewoog hij zich met zijn nog steeds vastgesnoerde enkels er naartoe. Hij ademde steeds zwaarder en zweette steeds heviger. Sterker dan alles wat hij

nu voelde, was een drang om zo snel mogelijk te vluchten van deze plek waar hij was. De locatie die misschien wel was verteld aan *'The Phantom'*, het bleke spook uit zijn nachtmerries.

Met een uiterste krachtinspanning wist hij de wasbak te bereiken en hij hijgde enige momenten uit, zijn armen nog steeds strak achter zijn lijf gebonden. Met zijn hoofd boog hij voorover en wist hij de kraan open te drukken. Hij boog nog verder voorover en dronk gulzig van het koude water. Daarna richtte hij zich buiten adem op, viel zijn blik onwilleurig op zijn eigen tronie dat naar hem terugstaarde in de spiegel boven de wastafel. Hij kende zichzelf bijna niet terug. Zijn ogen waren bloeddorlopen, hij was lijkbleek en het leek wel... alsof hij meer grijze haren had gekregen... alsof hij in één ochtend tien jaar ouder was geworden.

In afschuw wendde hij zijn blik af. Hij dwong zichzelf rationeel te blijven. Daar, verderop op de werkbank bevond zich gereedschap waarmee misschien zijn gebonden polsen kon bevrijden. Hij zag een zaag liggen en even kreeg een sprankje hoop vat op hem. Op hetzelfde moment hoorde hij een luide knal en vrijwel meteen daarna sloeg de deur naar binnen open. Deze keer was er geen zwarte kat om verschikt op te springen, maar deed hij dat...

Einde